

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem v právní věci **žalobkyně: M. S.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje, Odbor správních činností a krajský živnostenský úřad**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, zastoupeného Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem, se sídlem Řetězová 2, 405 02 Děčín I, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.8.2011, č.j. 10471/SČaKŽÚ/2011-3, sp. zn. 152192/2011/KUUK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, Odbor správních činností a krajský živnostenský úřad, ze dne 11.8.2011, č.j. 1172/Ds/2013, JID: 40573/2013/KUUK/Sur, a rozhodnutí Magistrátu města Chomutov, Komise k projednání přestupků ze dne 16.5.2011, č.j. MMCH/31431/2011/428, **se pro nezákonnost z r u š u j í** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** žalobkyni zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 3.000,- Kč do třiceti dnů od právního moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11.8.2011, č.j. 10471/SČaKŽÚ/2011-3, sp. zn. 152192/2011/KUUK, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Chomutov, Komise k projednání přestupků (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 16.5.2011, č.j. MMCH/31431/2011/428, kterým byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku dle ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), jehož se měla dopustit tím, že v zákonem stanové době nepožádala o výměnu řidičského průkazu série AJ

389501, když žalobkyně měla požádat o výměnu tohoto řidičského průkazu do 31.12.2010, přičemž o výměnu požádala až dne 11.2.2011, čímž porušila ustanovení § 134 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což jí byla uložena pokuta ve výši 500,- Kč, jakož i povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1.000,- Kč. Žalobkyně se touto žalobou rovněž domáhala, aby z titulu nesprávného rozhodnutí bylo soudem rozhodnuto o tom, že má nárok na navrácení zaplacené pokuty ve výši 500,- Kč a nákladů správního řízení ve výši 1.000,- Kč, jakož i toho, aby žalovanému byla uložena povinnost uhradit žalobkyni náklady soudního řízení.

Žalobkyně v žalobě předně uvedla, že po vydání žalobou napadeného rozhodnutí se obrátila na Veřejného ochránce práv se stížností na postup správního orgánu I. stupně a žalovaného. Veřejný ochránce práv na základě tohoto podnětu ve zprávě o výsledku šetření ze dne 7.10.2011 uvedl, že v jednání žalobkyně nespátřuje porušení či ohrožení zájmu společnosti, protože jednání žalobkyně nepovažuje za přestupek dle ustanovení § 2 odst. 1 přestupkového zákona, když současně konstatoval i pochybení na straně správního orgánu I. stupně a žalovaného, neboť se ve svých rozhodnutích řádně nezabývaly otázkou naplnění materiálního znaku přestupku.

Žalobkyně dále uvedla, že na rozdíl od žalovaného zastává názor, že nedílným znakem přestupku je kromě naplnění formální stránky i jeho stránka materiální, tj. společenská nebezpečnost. Dle žalobkyně by v této věci jakákoliv další argumentace byla nadbytečná, neboť vše, co by mohlo být uvedeno, již bylo v minulosti předmětem soudního výkladu, protože žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008-45, kde byla řešena otázka materiálního znaku přestupku.

Žalobkyně v žalobě rovněž poukázala na to, že je velmi neblahé, pokud je nutno vést v tomto kontextu a v této rovině polemiku nad rozhodováním správních orgánů, když frapantní nerespektování názoru Nejvyššího správního soudu nelze dle žalobkyně vysvětlit jinak než zlovolnými postranými pohnutkami. Žalobkyně k tomuto ještě doplnila, že rozhodnutí žalovaného ji poměrně citelně zasáhlo do více sfér jejích osobních práv, a to zejména z důvodu, že se nacházela po úraze a několikaměsíční pracovní neschopnosti, když byla nucena zaplatit pokutu a nést další náklady.

Žalovaný předložil k výzvě soudu správní spis spolu s písemným vyjádřením k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost.

Žalovaný nejprve stručně zrekapituloval průběh celého správního řízení, k čemuž doplnil výtah odůvodnění žaloby. Žalovaný dále uvedl, že si je plně vědom, že nedílným znakem přestupku je i materiální stránka, tj. společenská nebezpečnost. Žalovaný z tohoto pohledu vždy posuzuje dané jednání, a pokud by jej v posuzovaném jednání neshledal, tak by dané jednání žalobkyně jako přestupek neoznačil.

Žalovaný rovněž zmínil, že v tomto konkrétním případě byla povinnost výměny řidičských průkazů stanovena ustanovením § 134 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Dle žalovaného z čl. 2 odst. 4 Ústavy vyplývá pro každého povinnost dodržovat platné zákony, když požadavek na dodržování zákonů lze dle žalovaného nepochybně označit jako veřejný zájem, neboť na této zásadě je založen celý společenský a právní řád. Pokud zákon není dodržen, jedná se dle žalovaného o porušení, resp. ohrožení zájmu společnosti, jež právě spočívá v zájmu na dodržování právních předpisů, když tuto skutečnost vyjadřuje i samotná

existence ustanovení § 46 odst. 1 přestupkového zákona. Dle žalovaného ustanovení § 134 zákona o silničním provozu stanovuje pevná a závazná pravidla, a nikoliv jakési doporučení.

Pokud se jedná o argumentaci žalobkyně v průběhu správního řízení, žalovaný namítl, že tuto argumentaci nelze označit jinak než účelovou. Žalobkyně měla totiž i v době pracovní neschopnosti tzv. vycházky, během nichž se mohla dostavit na příslušný úřad a tam o výměnu řidičského průkazu požádat. Dle žalovaného kromě toho ani nemožnost se podepsat nelze považovat za okolnost, která by podepsání žádosti bránila, když ustanovení § 105 odst. 3 zákona o silničním provozu umožňuje nahradit podpis otiskem palce. K tomuto žalovaný doplnil, že s ohledem na dobrou znalost právního vědomí žalobkyně lze předpokládat, že žalobkyně toto ustanovení bylo známo. Z této skutečnosti lze dle žalovaného dovodit, že žalobkyně svou zákonnou povinnost porušila přinejmenším z nedbalosti – spíše však vědomě. Dle žalovaného další důkaz účelovosti jednání žalobkyně představuje i okolnost, za jakých se omluvila z ústního jednání ze dne 16.5.2011, když žalobkyně svou nepřítomnost odůvodnila naprosto vágně, a to toliko tvrzením, že v daný den se nebude zdržovat v místě svého trvalého pobytu, aniž by však uvedla jakýkoliv důvod.

Dle žalovaného lze ve stejném smyslu vyložit i opakované tvrzení žalobkyně, že o výměnu požádala hned po sejmutí sádrové fixace. Podle lékařské zprávy MUDr. S. byla žalobkyni sádrová fixace sejmuta dne 14.1.2011, přesto však žalobkyně o výměnu řidičského průkazu požádala až dne 11.2.2011, tedy téměř o měsíc později.

S ohledem na shora uvedené žalovaný má za to, že přezkoumal veškeré odvolací námitky a došel k závěru, že odvolání bylo nedůvodné, když tento závěr řádně zdůvodnil. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného uvedla, že ačkoliv si je žalovaný sice vědom, že nedílným znakem přestupku je i jeho materiální stránka, není však schopen tyto závěry promítnout do svého rozhodnutí.

Žalobkyně dále uvedla, že dne 7.12.2010 utrpěla zlomeninu dominantní pravé ruky, když se jednalo o zlomeninu dislokovanou, jež byla řešena neinvazivní repozicí. Jelikož první dny po úrazu byly rozhodující pro další volbu postupu léčby, když žalobkyně dbala pokynů ošetřujícího lékaře, aby končetinu ponechala ve vynucené poloze bez rizika jakékoliv manipulace ve smyslu různých jinak běžných úkonů, žalobkyně proto do konce roku 2010 nepožádala o výměnu řidičského průkazu, neboť v rozhodném období prioritně věnovala pozornost svému zdraví.

Žalobkyně za vyložení trapné pokládá snahu žalovaného označit její chování v době pracovní neschopnosti za účelové. Dle žalobkyně totiž určení doby vycházek v rámci pracovní neschopnosti nestanovuje povinnost dočasně pracovní neschopného tuto vycházku využít, neboť je naopak jeho povinností se v době nemoci zdržovat v místě bydliště a dodržovat léčebný režim. Žalobkyně v tomto směru vyjádřila své překvapení, že žalovaný odmítl akceptovat, že součástí „nemocenské“ je rovněž i klidový režim. S ohledem na zmíněné skutečnosti žalobkyně považuje vyjádření žalovaného za nepřijatelné, a to i po stránce etické, když o něm bude dostupnými prostředky informovat veřejnost, a to včetně sdělovacích prostředků.

Pokud se týká lékařské zprávy, žalobkyně v návaznosti na ne zcela prostudovanou lékařskou zprávu MUDr. S. ze strany žalovaného, nebo snad jeho proponovaný záměr, zdůraznila, že v žalobě uvedla, proč o výměnu řidičského průkazu nepožádala po sejmutí

sádry ale až dne 11.2.2011. Žalobkyně totiž utrpěla zlomeninu dolního konce radia, což mělo zejména vliv na její uchopovací schopnost, trofiku, hybnost a celkovou funkčnost končetiny, a proto před podáním žádosti o výměnu řidičského průkazu musela nejdříve absolvovat nutnou rehabilitaci zlomené končetiny, aby se obnovila její hybnost. Teprve až po absolvování prvotní rehabilitace byla žalobkyně schopna podat žádost. Žalobkyně v této souvislosti ještě podotkla, že dle jejího názoru období od sejmutí sádry do doby podání žádosti není meritorně významné. K tvrzení žalovaného, že z jednotlivých podání lze usuzovat na dobrou úroveň jejího právního vědomí, žalobkyně dodala, že je studentkou práv, když současně právo považuje za svou zálibu, jíž se věnuje i ve volném čase.

K ustanovení § 134 zákona o silničním provozu žalobkyně uvedla, že nijak nerozporuje, že předmětným ustanovením je dotčeným osobám uložena povinnost. Dle žalobkyně však porušení povinnosti zakotvené v tomto ustanovení samo o sobě neznamená ohrožení zájmu společnosti, neboť je věcí každého řidiče, zda si řidičský průkaz vymění. Dle žalobkyně je absurdní, aby za přestupek byla postihována osoba, která si, byť po lhůtě, o výměnu řidičského průkazu dobrovolně požádala.

V návaznosti na shora předestřené důvody žalobkyně uzavřela, že jí nezbývá, než na své žalobě trvat v plném rozsahu.

O žalobě pak soud rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, neboť žalobkyně a žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a ustanovení § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkouvává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ustanovení § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Soud si u žalovaného vyžádal správní spis a po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Zásadním východiskem posuzované věci je skutečnost, zda lze jednání žalobkyně po stránce materiální považovat za přestupek či nikoliv, když o naplnění formálního znaku přestupku mezi stranami sporu není.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 přestupkového zákona je *přestupkem zaviněné protiprávní jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně*, z čehož vyplývá skutečnost, že pojem přestupku v sobě zahrnuje jak naplnění formálních znaků, tak i znaků materiálních, přičemž tyto znaky musí být naplněny současně. Materiální znak je představován tím, že zaviněné protiprávní jednání porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a zájmy uvedené v ustanovení § 1 přestupkového zákona (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6.1.2012, č.j. 5 As 106/2001-77). Správní orgány jsou proto povinny vždy zkoumat, zda je určité jednání přestupkem či nikoliv, a tedy také, zda došlo k naplnění obou znaků přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.4.2012, č.j. 7 As 137/2011-52).

V této souvislosti považuje zdejší soud za vhodné uvést, že dle konzistentní judikatury Nejvyššího správního soudu se trestnost správních deliktů řídí obdobnými principy a pravidly, jakými se doposud, tj. po dobu účinnosti zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, řídila i trestnost trestných činů, a pro trestnost jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, musí být naplněna i materiální stránka deliktu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.5.2007, č.j. 8 As 17/2007-135). V této souvislosti Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008-45, rovněž poukázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu ohledně posuzování materiálního znaku trestného činu. V rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17.4.1996, sp. zn. 1 Tzn 2/96, bylo totiž uvedeno, že: *„Při úvahách o tom, zda obviněný naplnil i materiální znak trestného činu, tedy zda v jeho případě tento čin dosahoval vyššího stupně nebezpečnosti pro společnost, než je stupeň nepatrný (§ 3 odst. 2 tr. zák.), je nutno zdůraznit, že již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň nebezpečnosti činu pro společnost zpravidla vyšší než nepatrný. Na tom nic nemění ani ustanovení § 3 odst. 2 tr. zák., podle kterého čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu. Citované ustanovení se totiž uplatní jen tehdy, když stupeň nebezpečnosti pro společnost v konkrétním případě ani při formálním naplnění znaků určité skutkové podstaty nedosáhne stupně odpovídajícího dolní hranici typové nebezpečnosti pro společnost, když tedy nebude odpovídat ani nejlehčím běžně se vyskytujícím případům trestného činu této skutkové podstaty (obdobně též např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8.10.2008, sp. zn. 7 Tdo 1012/2008, dostupné na www.nsoud.cz). Dle Nejvyššího správního soudu lze právní závěr uvedený v tomto rozhodnutí Nejvyššího soudu uplatnit i ve vztahu k přestupkům. K tomuto zdejší soud ještě doplňuje, že sice v době rozhodování správního orgánu I. stupně a žalovaného byl již platný a účinný nový trestní zákoník, tj. zákon č. 40/2009 Sb., kde se s ohledem na novou koncepci již hledisko nebezpečnosti činu pro společnost neuplatňuje, avšak tato koncepční změna nebyla současně promítnuta do přestupkového zákona, a proto tedy není důvodu se v tomto konkrétním případě odchýlit od shora uvedených judikатурních závěrů.*

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008-45, též dospěl k závěru, že: *„Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.“*

Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka. Teprve poté, co je zjištěno naplnění materiálního znaku přestupku, může správní orgán dojít k závěru, že konkrétním jednáním obviněného byl spáchán přestupek. Pokud naopak správní orgán na základě zjištěného skutkového stavu dospěje k závěru, že z okolností případu je zřejmé, že jednáním osoby

obviněné z přestupku, jež sice nese formální znaky skutkové podstaty přestupku, nedošlo k porušení ani k ohrožení právem chráněného zájmu, má povinnost (nikoliv pouze možnost) řízení zastavit podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona.

Podle ustanovení § 134 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 24.5.2011, byli držitelé řidičských průkazů vydaných od 1.1.1994 do 31.12.2000 povinni si tyto řidičské průkazy vyměnit do 31.12.2010. V posuzované věci je tedy nezbytné posoudit, zda porušení této povinnosti je způsobilé naplnit skutkovou podstatu přestupku dle ustanovení § 46 odst. 1 přestupkového zákona, když dle tohoto ustanovení je přestupkem i porušení jiných povinností, než které jsou uvedeny v ustanovení § 21 až 45 (přestupkového zákona), jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy včetně nařízení obcí, okresních úřadů a krajů. Ustanovení § 46 odst. 1 přestupkového zákona je tak obecnou (blanketní) skutkovou podstatou, přičemž pro naplnění této skutkové podstaty je nezbytné, aby ze strany přestupce došlo k porušení nebo ohrožení výkonu veřejné správy. Objektem skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 46 odst. 1 přestupkového zákona je tedy pořádek ve státní správě, resp. řádný výkon veřejné správy. Vždy je tedy nutno zvláště pečlivě v případech přestupků dle § 46 přestupkového zákona zkoumat, zda porušením konkrétní povinnosti dojde i k ohrožení zájmu společnosti takovým způsobem, aby byla naplněna i materiální stránka tohoto přestupku.

V souzené věci není sporu o tom, že ze strany žalobkyně došlo k naplnění formálního znaku přestupku dle ustanovení § 46 odst. 1 přestupkového zákona, když z předloženého správního spisu, jakož i z vyjádření samotné žalobkyně, je zřejmé, že žádost o výměnu řidičského průkazu žalobkyně skutečně podala dne 11.2.2011, když tak měla učinit nejpozději do 31.12.2010, čímž tedy porušila povinnost zakotvenou v ustanovení § 134 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Proto je nutno posoudit, zda předmětné jednání žalobkyně naplnilo i materiální stránku zmíněného přestupku.

Po zhodnocení veškerých skutečností vztahujících se k souzené věci dospěl soud k závěru, že správní orgány obou stupňů v tomto případě dospěly k nesprávnému závěru, když uzavřeli, že materiální stránka přestupku byla naplněna.

Podle ustanovení § 50 odst. 3 věta druhá zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, platí, že: „*v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena*“. V tomto směru je třeba zdůraznit, že skutečnost, že žalobkyně porušila povinnost si stanovené lhůtě vyměnit řidičský průkaz, sama o sobě nepostačuje k závěru o nedostatku materiální stránky přestupku. Tato okolnost by dle soudu nicméně měla správní orgány vést k tomu, aby svou pozornost zaměřily na materiální stránku přestupku, a to zvláště za situace, když žalobkyně v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně namítala, že její jednání v daném případě nenaplnňuje skutkovou podstatu tvrzeného přestupku.

V této souvislosti považuje soud za vhodné uvést, že dle jeho názoru vytýkané porušení povinnosti zakotvené v ustanovení § 134 zákona o silničním provozu představuje toliko administrativní porušení této povinnosti. Soud v tomto ohledu totiž nemůže odhlédnout od skutečnosti, že proces výměny řidičských průkazů byl zahájen zejména z důvodu, že před započítáním tohoto procesu bylo na území České republiky vydáno několik druhů řidičských průkazů, kdy v návaznosti na platnou legislativu Evropských společenství, resp. Evropské

unie, bylo třeba docílit situace, aby zde od určitého data byl platný toliko jeden typ řidičského průkazu. Bylo tomu tak z důvodu, že předchozí typy jednotlivých řidičských průkazů neobsahovaly veškeré v současné době vyžadované identifikační údaje.

V tomto kontextu je rovněž významná okolnost, že výměna řidičských průkazů se nijak netýkala samotného řidičského oprávnění. V případě, že si totiž řidič ve stanovené lhůtě řidičský průkaz nevyměnil, tak toto omisivní konání mělo za následek pouze zánik platnosti takového řidičského průkazu, nikoliv však pozastavení, pozbytí nebo odnětí řidičského oprávnění. Od této situace je proto třeba odlišit případ, kdy např. řidič řídí motorové vozidlo, aniž by byl držitelem příslušného řidičského oprávnění, nebo při řízení motorového vozidla u sebe neměl řidičský průkaz. V předloženém správním spise navíc není žádná poznámka o tom, že by žalobkyně od zániku platnosti jejího (starého) řidičského průkazu do vydání nového řidičského průkazu řídila motorové vozidlo. Řidičský průkaz kromě toho není dokladem totožnosti, neboť se toliko jedná o osvědčení, že daná osoba je držitelem řidičského oprávnění k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny vozidel, pro kterou mu bylo řidičské oprávnění uděleno.

Soud dále nemohl přehlédnout skutečnost, že jedním ze zapisovaných údajů do řidičského průkazu je i datum platnosti řidičského průkazu. Současně též platí, že řidičský průkaz se kromě jiného stává neplatným i uplynutím doby jeho platnosti. V takovém případě je však výlučně věcí osobního rozhodnutí řidiče, a to bez jakékoliv interference ze strany státní moci, zda požádá o výměnu, resp. o vydání, nového řidičského průkazu ještě před uplynutím doby platnosti „starého“ řidičského průkazu či až po uplynutí doby jeho platnosti. Zákon o silničním provozu v takovém případě však žádného řidiče, jež si o výměnu řidičského průkazu požádal až po uplynutí doby platnosti jeho předchozího řidičského průkazu, rozhodně nesankcionuje. Soud, ačkoliv si v této souvislosti plně uvědomuje imperativní dikci ustanovení § 134 zákona o silničním provozu, tj. *že řidiči jsou povinni si vyměnit řidičské průkazy*, je i přesto toho názoru, že v tomto konkrétním případě není žádného racionálního důvodu se domnívat, aby obdobné jednání, tj. že si řidič před uplynutím doby platnosti řidičského průkazu nepožádal o jeho výměnu, bylo jako v tomto posuzovaném případě sankcionováno jako přestupek na úseku přestupků proti pořádku ve státní správě a územní samosprávě a v druhém případě totožné jednání nikoliv. Dle soudu zde není žádný rozumný důvod, aby v případě dvou typově shodných omisivních jednání řidičů bylo postupováno tak výrazně odlišně.

Pokud by snad zákonodárce považoval porušení povinnosti zakotvené v ustanovení § 134 zákona o silničním provozu za tak závažné porušení zákonné povinnosti, jež je nutno sankcionovat v rámci přestupkového řízení, lze dle soudu důvodně předpokládat, že by zákonodárce postupoval obdobně jako v případě zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších přestupků. V tomto zákoně je totiž výslovně obsažena skutková podstata přestupku, kterého se dopustí ten, kdo si nepožádá o vydání nového občanského průkazu v případě uplynutí doby jeho platnosti. Zákon o silničním provozu však žádnou takovou skutkovou podstatu přestupku neobsahuje.

S ohledem na veškeré shora zmíněné skutečnosti má soud za to, že v projednávané věci jsou dány takové okolnosti, jež snižují společenskou nebezpečnost jednání žalobkyně pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy. Pro tento závěr, a to zejména s přihlédnutím k významu právem chráněného zájmu, jež byl jednáním žalobkyně dotčen, tj. aby od určitého data byl v užívání pouze jeden typ řidičských průkazů, dle soudu mimo

výše uvedené svědčí především skutečnost, že jednání žalobkyně nikoho neohrozilo a nikomu nezpůsobilo újmu. Jednání žalobkyně tedy nikterak neohrozilo pořádek ve státní správě, resp. řádný výkon veřejné správy, což je právě chráněný objekt skutkové podstaty, jenž je zakotven v ustanovení § 46 odst. 1 přestupkového zákona. V této souvislosti je nezbytné doplnit, že jednání žalobkyně příslušný správní orgán při (pozdní) výměně nového řidičského průkazu nijak nezatížilo nad rámec jeho běžné pracovní činnosti, když vydání řidičského průkazu bylo v tomto případě navíc zpoplatněno správním poplatkem. Řidičský průkaz žalobkyně kromě toho pozbyl platnosti, a žalobkyně jej proto stejně nemohla řádně užívat. Dle soudu je rovněž potřebné dodat, že jednání žalobkyně nemělo jakýkoliv vliv na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Zcela odlišná situace by nastala, kdyby žalobkyně řídila motorové vozidlo bez platného řidičského průkazu. Takové jednání jí však v daném případě nebylo kladeno za vinu.

V návaznosti na předestřené skutečnosti zdejší soud porušení ustanovení § 134 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 24.5.2011, nevyhodnotil jako jednání žalobkyně, jímž by došlo k porušení nebo k ohrožení právem chráněného zájmu, jak je presumováno ustanovením § 2 odst. 1 přestupkového zákona, když v posuzované věci byl tímto zájmem pořádek ve státní správě, resp. řádný výkon veřejné správy. Dle soudu lze proto uzavřít, že žalobkyně sice svým jednáním naplnila formální znaky přestupku dle § 46 přestupkového zákona, ovšem tímto jednáním současně nenaplnila i materiální znaky tohoto přestupku dle ustanovení § 2 odst. 1 přestupkového zákona. V důsledku toho pak soud nezbylo než konstatovat, že žalobkyně svým jednáním nenaplnila všechny zákonné znaky přestupku, a tedy, že správní orgány obou stupňů pochybily, pokud žalobkyni uznaly vinnou ze spáchání dotyčného přestupku. Soud proto výrokem ad I) napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, pro nezákonnost podle ustanovení § 78 odst. 1, odst. 3 s.ř.s. zrušil. Zároveň soud v souladu s ustanovením § 78 odst. 4 s.ř.s. rozhodl o tom, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude pak správní orgán dle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem soudu.

Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto soud výrokem ad II) podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 3.000,- Kč. Tato částka představuje zaplacený soudní poplatek, když žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného k žalobě uvedla, že žádá náhradu nákladů řízení toliko ve výši zaplaceného soudního poplatku.

Pro úplnost soud ještě poznamenává, že žalobkyně v návrhu petitu též požadovala, aby soud rozhodl o tom, že žalobkyně má z titulu nesprávného rozhodnutí nárok na vrácení zaplacené pokuty ve výši 500,- Kč, jakož i nákladů řízení spojených s projednáním přestupku ve výši 1.000,- Kč. V této souvislosti je však nezbytné uvést, že v řízení o žalobě oproti rozhodnutí správního orgánu vedeného dle ustanovení § 65 a násl. s.ř.s. soud návrhem rozsudku formulovaným žalobcem není vázán: „*a to již z podstaty této části žaloby. Povinnost stanovená v § 71 odst. 1 písm. f) s. ř. s. má vést žalobce k jednoznačnému vyjádření, čeho se v řízení domáhá, jeho možnosti jsou však v řízení dle soudního řádu správního na rozdíl od občanského soudního řízení velmi omezené a dané zákonem. Podoba výroků rozhodnutí ve správním soudnictví není dána na vůli účastníků, s. ř. s. taxativně upravuje možnosti, jak může znít výrok rozhodnutí. Přípustné je proto domáhat se zrušení napadeného výroku (§ 78 odst. 1, § 76 odst. 1 s. ř. s.), případně i výroku rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně*

(§ 78 odst. 3 s. ř. s.), vyslovení nicotnosti rozhodnutí (§ 76 odst. 2 s. ř. s.), upuštění od trestu za správní delikt nebo snížení takového trestu (§ 78 odst. 2 s. ř. s.)“, jak bylo judikováno Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 17.5.2007, č.j. 1 Afs 95/2006-66. S ohledem na závěry učiněné Nejvyšším správním soudem v citovaném rozhodnutí zdejší soud o zmíněném návrhu žalobkyně nerozhodoval, neboť žalobkyně se tímto návrhem nepřípustně domáhala přiznání něčeho, čeho se ve správním soudnictví vzhledem k taxativně stanoveným možnostem návrhu petitu nelze domáhat, resp. soud ve věcech správního soudnictví o takovém návrhu není oprávněn rozhodovat. V obecné rovině je rovněž třeba předmětný návrh považovat za předčasný, neboť správní řízení o přestupku se v důsledku tohoto zrušujícího rozsudku dostalo do fáze, kdy doposud nebylo pravomocně skončeno, a tudíž zatím nelze předjímat, zda již uhrazená pokuta a náklady správního řízení byly žalobkyni zaplacený po právu či nikoliv.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 18. března 2014

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová